

Verwarring tussen dromen en realiteit in narcolepsie

Gepubliceerd: 08-12-2010 Laatst bijgewerkt: 28-09-2024

Het bestuderen van deze droom/realiteits verwarring bij narcolepsie patiënten kan ons aanwijzingen verschaffen over het normaal functioneren van het menselijke brein. a) Inschatten wat de incidentie van dromen en verwarring met de realiteit in...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON35610

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Droomverwarring in narcolepsie

Aandoening

- Overige aandoening
- Slaapstoornissen (incl. subtypes)

Synoniemen aandoening

Narcolepsie, Overmatige Slaperigheid

Aandoening

slaapstoornissen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Leids Universitair Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: delusies, Dromen, Narcolepsie, Verwarring

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn een descriptieve beschrijving delusionele ervaringen in narcolepsie patiënten.

Daarnaast het verschil in incidentie van dromen en verwarring met de realiteit tussen patiënten en controles.

Secundaire uitkomstmaten

niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Narcolepsie is een neurologische aandoening o.a. gekenmerkt door intrusies van REM-slaap in wakkere toestand. De belangrijkste symptomen zijn slaperigheid en slaapaanvallen overdag, kataplexie, slaap paralyse, hypnagoge/hypnopompe hallucinaties en verstoorde nachtslaap. Hoewel geheugenstoornissen bij narcolepsie patiënten met de standaardtests doorgaans niet gevonden worden, zijn er bij hen in het algemeen wel geheugenklachten. Uit klinische observaties lijkt het alsof deze patiënten regelmatig een bepaald geheugenprobleem hebben waarbij ze foutief denken dat een zekere gebeurtenis, die in een droom voorkwam, echt gebeurd is. Hoewel deze verwarringen in enkele casestudies beschreven zijn, zijn er tot op heden geen systematische beschrijvingen van het voorkomen van dit geheugenprobleem in narcolepsie patiënten. Ook is er tot nog toe geen kwalitatieve beschrijving van deze verwarringen tussen droom en werkelijkheid.

Deze verwarrende ervaringen zouden een uiting kunnen zijn van een falende 'realiteits monitoring', een psychologisch mechanisme waarbij gedachten en fantasieën van feitelijke gebeurtenissen worden onderscheiden. Dit resulteert dan in verwarring over de oorsprong en werkelijkheid van deze ervaring. Het bestuderen van deze droom met realiteit verwarring bij narcolepsie patiënten kan ons aanwijzingen verschaffen over het normaal functioneren van het menselijke brein. Er is steeds meer bewijs dat slaap is geïntegreerd in het verwerken en vasthouden van herinneringen. Onze hypothese is dat er een dysfunctie bestaat in slaapgerelateerde geheugenprocessen die de oorzaak zijn van deze geheugenproblemen bij narcolepsie patiënten. Vooral abnormale hippocampale-corticale dynamiek tijdens REM-slaap zou bij patiënten de oorzaak kunnen zijn dat ervaringen uit een droom op een vergelijkbare manier worden opgeslagen in het geheugen als de opslag van ervaringen in waak, en hierdoor leiden tot verwarring over de aard van de herinnering.

De verwarring van droom ervaringen met de realiteit is ook vanuit klinisch oogpunt interessant. Narcolepsie patiënten klagen veelvuldig over geheugenproblemen, maar objectieve geheugen tests hebben nooit consistente afwijkingen kunnen aantonen. Het zou kunnen zijn dat geheugenproblemen bij narcolepsie voort kunnen komen uit een uniek soort geheugen dysfunctie welke ongevoelig is voor de standaard tests.

Verwarring van dromen met de werkelijkheid kunnen ook voorkomen in de normale populatie, maar onze hypothese is dat de incidentie en de ernst veel groter is bij narcolepsie patiënten dan in de gezonde populatie. Het exploreren van deze verwarringen zou ons een beter beeld geven in de aard van de geheugenproblemen bij deze aandoening.

Doel van het onderzoek

Het bestuderen van deze droom/realiteits verwarring bij narcolepsie patiënten kan ons aanwijzingen verschaffen over het normaal functioneren van het menselijke brein.

- a) Inschatten wat de incidentie van dromen en verwarring met de realiteit in narcolepsie patiënten vergeleken met gezonde controles.
- b) Beschrijven van de karakteristieken van deze verwarrende situaties.

Onderzoeksopzet

Deel I:

Telefonisch interview (15 minuten) waarbij gebaseerd op de responsen enkelen worden uitgenodigd voor een diepte-interview.

Deel II:

(20 patiënten en 20 controles).

Diepte-interview waarbij droomervaringen verder uitgediept zullen worden bij hen die aangaven dat ze dromen en verwarring met de realiteit hebben ervaren.

Inschatting van belasting en risico

De belasting is vooral in tijd, te weten 15 minuten telefonisch interview en voor een enkeling een diepte-interview van 45-60 minuten.

Contactpersonen

Publiek

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2
2333 ZA Leiden
Nederland

Wetenschappelijk

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2
2333 ZA Leiden
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Leeftijd 18-64 jaar
- Diagnose narcolepsie met kataplexie vastgesteld door erkend neuroloog, volgens The International Classification of Sleep Disorders criteria (ICSD-2, 40) voor narcolepsie met kataplexie.
- definitieve diagnose sinds minimaal 6 maanden

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Verandering in medicatie in de afgelopen maand
- recreationeel drugsgebruik in afgelopen week
- Diagnose van middelen en of alcoholmisbruik volgens DSM-IV criteria
- Huidige diagnose van gegeneraliseerde angststoornis, depressie of andere psychiatrische ziekten
- Andere acute, instabiele medische aandoeningen of ernstige chronische diagnoses.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	10-12-2010
Aantal proefpersonen:	100
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 08-12-2010

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL27446.058.09